

1 Stejnokřídlice

2 **Stejnokřídlice**^[1], někdy též zvané *motýlice*, (Zygoptera) jsou
3 podřád **hmyzího** řádu **vážek** (Odonata). Na celém světě jich existuje asi
4 2753 druhů.^[2] V **Česku** se vyskytuje 25 druhů stejnokřídlic, z nichž je
5 šest **kriticky ohrožených** a jedna vymizelá (**šidélko přilbovité**).

6 Popis

7 Mají dva skoro stejné páry předních a zadních **křídel**, na rozdíl od
8 podřádu **různokřídlice** (Anisoptera), které mají oba páry **křídel** více
9 odlišné. Oči mají daleko od sebe. Jsou štíhlé, s protáhlým **zadečkem**.

10 **Nymfy** (**larvy**) stejnokřídlic mají na konci zadečku tři protáhlé výrůstky
11 sloužící k plavání. Nymfám mohou dorůstat ztracené končetiny
12 (**regenerace**), i když už nebývají tak dokonalé jako původní.^[3]

13 Biologie

14 Létají poměrně pomalu, často usedají na **vegetaci**. Stejnokřídlice se
15 vyvíjejí **proměnou nedokonalou**. **Pohlavní orgány** mají umístěny na konci
16 zadečku. Sameček má ještě mezi druhým a třetím článkem umístěn
17 kopulační orgán, na který před **kopulací** přenáší **spermie** z pohlavního
18 orgánu.

19 **Vajíčka** kladou obvykle zadečkem ponořeným několik centimetrů do vody. Některé druhy kladou vajíčka
20 do větví u břehu nebo do rostlin. Při kladení vajíček samec často přidržuje samičku za hlavou, a to
21 klíšťkami, které má na konci zadečku, a létají v **tandemu**.

22 Z vajíčka se nejprve vylíhne **prelarva** (pronymfa) bez funkčních nohou. Po několika sekundách, někdy až
23 hodinách se promění v **larvu prvního instaru**. Larva žije ve vodě. Živí se **dravě**, většinou larvami drobného
24 hmyzu. K lovení kořisti má tzv. **masku**, kterou dokáže vymrštit, uchopit do ní kořist a přitáhnout k ústům.
25 Larvy se svlékají 7–15×.

26 Když larva doroste, vylézá na souš, převážně se přichytává na vegetaci a líhne se z ní **dospělec**. Živí se
27 létajícím hmyzem. Po několika dnech, někdy i měsíci je připravena k páření.

28 Čeledi^[2]

- 29 *Amphipterygidae* – motýlicovití
- 30 *Calopterygidae* – motýlicovití
- 31 *Coenagrionidae* – šidélkovití
- 32 *Lestidae* – šidlatkovití
- 33 *Platycnemididae* – šidélkovití

34 Odkazy

35 Reference

36 **ZELENÝ, Jiří; HANEL, Lubomír**. *Vážky. Výzkum a ochrana*. 1. vyd. Vlašim: Český svaz ochránců přírody,
37 2000. **ISBN 80-86327-09-4**. S. 7.

38 SCHORR, Martin; LINDEBOOM, Martin; PAULSON, Dennis. *Slater Museum of Natural History* [online].
39 Tacoma: University of Puget Sound, 08-2007 [cit. 2009-08-25].

40 **↑****OBNENBERGER, Jan**. *Entomologie IV*. 1. vyd. Praha: Československá akademie věd, 1958. S. 261–263.

41 Literatura

42 Hanel, Lubomír. *Vážky Podblanicka* 1. vyd. Vlašim : Český svaz ochránců přírody, 1999 : Muzeum okresu
43 Benešov. 96 s. **ISBN 80-86327-07-8**.

44 Zahradník, Jiří, Severa, František. *Hmyz*. Ilustroval František Severa. 2. vyd. Praha : AVENTINUM, 2004.
45 326 s. **ISBN 80-86858-36-7**.

46 FARKAČ J., KRÁL D. & ŠKORPÍK M. [eds.] (2005): Červený seznam ohrožených druhů České republiky.

47 Bezobratlí. List of threatened species in the Czech Republic. Invertebrates. – Agentura ochrany přírody a
48 krajiny ČR, Praha, 760 pp. **PDF**

Stejnokřídlice

Šidélko ruměnné

Vědecká klasifikace

Říše	živočiškové (Animalia)
Kmen	členovci (Arthropoda)
Podkmen	šestinoží (Hexapoda)
Třída	hmyz (Insecta)
Řád	vážky (Odonata)
Podřád	stejnokřídlice (Zygoptera)

Některá data mohou pocházet z **datové položky**.